

Наукові перспективи
Видавнича група

№ 13 (54)

2025

і НАУКА ТЕХНІКА

серія: *право*, серія: *економіка*, серія: *педагогіка*,
серія: *техніка*, серія: *фізико-математичні науки*

СЬОГОДНІ

Шановні колеги!

*З Новим Роком та
Різдвом Христовим!*

Бажаю, щоб Ви і Ваші близькі були здорові і щасливі, щоб удача супроводжувала у справах, щоб любов оточувала і наповнювала Вас і Вашу родину.

Нехай негоди проходять стороною, а над головою буде завжди мирне небо і ясне сонце. Виконаних мрій, досягнутих цілей і приємних відкриттів Вам у Новому 2026 році!

З повагою,
директор Видавничої групи
«Наукові перспективи»

Ірина Жукова

Видавнича група «Наукові перспективи»

Всеукраїнська Асамблея докторів наук із державного управління

Асоціація науковців України

«Наука і техніка сьогодні»

№ 13(54) 2025

Київ – 2025

Publishing Group «Scientific Perspectives»

Ukrainian Assembly of Doctors of Sciences in Public Administration

Association of Scientists of Ukraine

"Science and technology today"

№ 13(54) 2025

Kyiv – 2025

**«Наука і техніка сьогодні» (Серія «Педагогіка», Серія «Право», Серія «Економіка»,
Серія «Фізико-математичні науки», Серія «Техніка»):
журнал. 2025. № 13(54) 2025. С. 2763**

*Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 07.04.2022 № 320
журналу присвоєно категорію "Б" із економіки та педагогіки
(спеціальності – 015 - Педагогічні науки; 076 - Економічні науки)*

*Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 06.06.2022 № 530 журналу
присвоєно категорію "Б" із права (спеціальність – 081 Юридичні науки)*

*Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 10.10.2022 № 894 журналу присвоєно
категорію "Б" із техніки (спеціальність - 122 Комп'ютерні науки)*

*Журнал видається за підтримки Міждержавної гільдії інженерів консультантів, Інституту філософії та
соціології Національної Академії Наук Азербайджану (Баку, Азербайджан), громадської організації
«Християнська академія педагогічних наук України» та громадської організації
«Всеукраїнська асоціація педагогів і психологів з духовно-морального виховання»*

*Рекомендовано до видавництва Президією Всеукраїнської Асамблеї докторів наук з державного управління
(Рішення від 24.12.2025 № 9/12-25)*

Журнал включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus (IC), міжнародної пошукової системи Google Scholar та до міжнародної наукометричної бази даних Research Bible

Головний редактор: Сопілко Ірина Миколаївна - доктор юридичних наук, професор, Відмінник освіти України, Лауреат Премії Президента України для молодих вчених, Лауреат Премії Верховної Ради України найталановитішим молодим ученим в галузі фундаментальних і прикладних досліджень та науково-технічних розробок, академік Академії наук вищої школи України, Заслужений юрист України (Київ, Україна)

Редакційна колегія:

- Бахов Іван Степанович — доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри іноземної філології та перекладу Міжрегіональної академії управління персоналом (Київ, Україна)
- Будник Вікторія Анатоліївна - кандидат економічних наук, професор, професор кафедри бізнес-логістики та транспортних технологій Державного університету інфраструктури та технологій (Київ, Україна)
- Войтасик Андрій Миколайович – кандидат технічних наук за спеціальністю системи та процеси керування, доцент кафедри електричної інженерії суднових та роботизованих комплексів Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова (м. Миколаїв, Україна), Віце-академік громадської наукової організації «Академія технічних наук України» (Івано-Франківськ, Україна)
- Волк Павло Павлович — доцент кафедри водної інженерії та водних технологій Національного університету водного господарства та природокористування (Рівне, Україна)
- Воробйов Яків Анатолійович – кандидат фізико-математичних наук, доцент кафедри математики, інформатики та інформаційної діяльності Ізмаїльського державного гуманітарного університету, учасник бойових дій, член громадської організації «Міжнародна фундація науковців та освітян», автор наукових публікацій та навчально-методичних матеріалів у галузі математики, прикладної математики, інформаційних технологій та педагогіки;
- Гирка Ольга Ігорівна - кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри товарознавства, митної справи та управління якістю Львівського торговельно-економічного університету (Львів, Україна)
- Гнатюк Сергій Олександрович - кандидат технічних наук, доцент, заступник декана факультету аеронавігації, електроніки та телекомунікацій Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Дівізніок Михайло Михайлович - доктор фізико-математичних наук, професор, Завідувач відділу Відділу цивільного захисту та інноваційної діяльності Державної установи "Інститут геохімії навколишнього середовища Національної академії наук України" (Київ, Україна)
- Дяденчук Альона Федорівна - кандидат технічних наук, старший викладач кафедри вищої математики і фізики Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного (Мелітополь, Україна)
- Забулонов Юрій Леонідович - доктор технічних наук, професор, Член-кореспондент НАН України, директор Державної установи «Інститут геохімії навколишнього середовища Національної академії наук України» (Київ, Україна)
- Ільїн Валерій Юрійович - доктор економічних наук, професор (Київ, Україна)

Зданевич Л.В., Савченко М.С., Фроленкова Н.О., 1013
Цегельник Т.М.

*ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДО РОЗВИТКУ
ТВОРЧОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ: КОМПЕ-
ТЕНТІСНИЙ І ДІЯЛЬНІСНИЙ АСПЕКТИ*

Злотник-Шагіна О.О. 1024

*КОГНІТИВНО-КОМУНІКАТИВНІ ОСОБЛИВОСТІ ЗАСВОЄННЯ
УКРАЇНСЬКОЇ МУЗИЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ ІНОЗЕМНИМИ
СТУДЕНТАМИ МИСТЕЦЬКИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ*

Зорочкіна Т.С., Здір Д.Р., Гадецька Д.О. 1039

*ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ
РОЗВИТКУ ПОШУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ*

Івахненко А.О., Панченко Д.І. 1055

*ЗБЕРЕЖЕННЯ ІНТЕРТЕКСТУАЛЬНОСТІ В УКРАЇНСЬКОМУ
ПЕРЕКЛАДІ РОМАНУ CLOUD CUCKOO LAND*

Калаур С.М., Дутка Г.Я., Козловська І.М., Якимович Т.Д. 1065

*ФОРМУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ФАХІВ-
ЦІВ: ПОТЕНЦІАЛ ВЗАЄМОДІЇ ІНТЕГРАТИВНОГО ТА ДИФЕ-
РЕНЦІЙОВАНОГО ПІДХОДІВ*

Каніболоцька О.А., Пшенична О.С., Надточій Н.О. 1078

*ДИДАКТИЧНІ СТРАТЕГІЇ ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ
ФЛЕШКАРТОК У РЕЖИМІ ІНТЕРВАЛЬНОГО ПОВТОРЕННЯ:
ОПТИМІЗАЦІЯ ЗАПАМ'ЯТОВУВАННЯ ТА КОНТРОЛЬ ЗНАНЬ*

Кас'яненко О.М., Брецько І.І. 1091

*СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОГО СУПРО-
ВОДУ ДІТЕЙ ІЗ ПОРУШЕННЯМ ЗОРУ*

Кеснер Ю.П., Антонова О.Є. 1103

*ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ КРЕАТИВНОСТІ В ПОЗАШКІЛЬНІЙ
ОСВІТІ: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ЗАРУБІЖНИХ ТА УКРАЇНСЬ-
КИХ ПІДХОДІВ*

УДК 378.147:373.2.011.3-051:373.2.015.31

[https://doi.org/10.52058/2786-6025-2025-13\(54\)-1013-1023](https://doi.org/10.52058/2786-6025-2025-13(54)-1013-1023)

Зданевич Лариса Володимирівна доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри дошкільної та спеціальної освіти, психології і фахових методик, Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія, <https://orcid.org/0000-0001-8387-2143>

Савченко Марина Сергіївна кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри дошкільної педагогіки, психології та фахових методик, Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія, м. Хмельницький, <https://orcid.org/0000-0003-1938-4799>

Фроленкова Надія Олександрівна кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри дошкільної педагогіки, психології та фахових методик, Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія, м. Хмельницький, <https://orcid.org/0000-0002-0501-2137>

Цегельник Тетяна Миколаївна доктор філософії, доцент, доцент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти, Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, м. Тернопіль, <https://orcid.org/0000-0001-7643-0208>

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДО РОЗВИТКУ ТВОРЧОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ: КОМПЕТЕНТНІСНИЙ І ДІЯЛЬНІСНИЙ АСПЕКТИ

Анотація. У статті обґрунтовано професійну підготовку майбутніх вихователів до розвитку творчості дітей дошкільного віку з позицій компетентнісного та діяльнісного підходів. Наголошено, що в умовах сучасного оновлення змісту дошкільної освіти особливого значення набуває розвиток творчих здібностей дітей дошкільного віку. Саме в цей період у дітей закладаються основи креативного мислення, здатність до самовираження, ініціативності та пошуку нестандартних рішень. Зазначено, що від професійної компетентності вихователя значною мірою залежить, чи створить дитина сприятливе середовище для виявлення та реалізації власного творчого потенціалу. Професійна підготовка майбутніх педагогів має забезпечувати не лише глибокі теоретичні знання, а й розвиток практичних навичок та творчих компетентностей. У межах дослідження компетентнісний та діяльнісний

підходи до професійної підготовки майбутніх вихователів визнаються одними з ключових і такими, що потребують модернізації. Представлено розуміння ключових дефініцій у вітчизняних наукових студіях і на цій основі – власне розуміння понять «професійна підготовка майбутнього вихователя» та «професійна підготовка майбутніх вихователів до розвитку творчості дітей дошкільного віку». Акцентовано увагу на вагомості підготовки майбутніх вихователів до організації художньо-продуктивної та театральної-ігрової діяльності дітей дошкільного віку. Надано розуміння потенціалу компетентного та діяльнісного підходів у професійній підготовці майбутніх вихователів до розвитку творчості дошкільників. Зазначено, що застосування положень компетентного та діяльнісного підходів формує у здобувачів вищої освіти за спеціальністю А2 Дошкільна освіта здатність критично оцінювати власну педагогічну практику, коригувати методи роботи та забезпечувати індивідуальний і диференційований підхід до кожного вихованця. Це, в цілому, сприяє підвищенню якості дошкільної освіти та розвитку творчого потенціалу дітей дошкільного віку.

Ключові слова: майбутні вихователі закладу дошкільної освіти, професійна підготовка, професійна компетентність, компетентний підхід, діяльнісний підхід, діти дошкільного віку, творчість, творчі здібності, творчий потенціал, художньо-продуктивна діяльність, театральна-ігрова діяльність.

Zdanevych Larysa Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Head of the Department of Preschool and Special Education, Psychology and Professional Methods Khmelnytskyi Humanitarian-Pedagogical Academy, Khmelnytskyi, <https://orcid.org/0000-0001-8387-2143>

Savchenko Maryna Serhiivna Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Associate Professor, Department of Preschool and Special Education, Psychology and Professional Methods, Khmelnytskyi Humanitarian-Pedagogical Academy, Khmelnytskyi, <https://orcid.org/0000-0003-1938-4799>

Frolenkova Nadiia Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Associate Professor, Department of Preschool and Special Education, Psychology and Professional Methods, Khmelnytskyi Humanitarian-Pedagogical Academy, Khmelnytskyi, <https://orcid.org/0000-0002-0501-2137>

Tsehelnik Tetiana Mykolaivna Doctor of Philosophy, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Special and Inclusive Education, Ternopil National Pedagogical University named after Volodymyr Hnatiuk, Ternopil, <https://orcid.org/0000-0001-7643-0208>

**PROFESSIONAL TRAINING OF FUTURE EDUCATORS FOR THE
DEVELOPMENT OF CREATIVITY IN PRESCHOOL CHILDREN:
COMPETENCE AND ACTIVITY ASPECTS**

Abstract. The author of the article has substantiated the professional training of future educators for the development of creativity in preschool children from the perspective of competency-based and activity-based approaches. It has been emphasized that in the context of the current renewal of preschool education content, the development of creative abilities in preschool children is of particular importance. During this period, children lay the foundations for creative thinking, self-expression, initiative, and the search for non-standard solutions. It has been noted that the professional competence of educators largely determines whether children will have a supportive environment for discovering and realizing their creative potential. The professional training of future educators should provide not only in-depth theoretical knowledge, but also the development of practical skills and creative competencies. Within the framework of the research, competency-based and activity-based approaches to the professional training of future educators have been recognized as key areas that require modernization. The author has presented an understanding of key definitions in national scientific studies and, on this basis, his own understanding of the concepts of “professional training of future educators” and “professional training of future educators for the development of creativity in preschool children.” Emphasis has been placed on the importance of training future educators to organize artistic, creative, theatrical, and play activities for preschool children. An understanding of the potential of competency-based and activity-based approaches in the professional training of future educators for the development of creativity in preschoolers has been provided. It has been noted that the application of the provisions of the competence-based and activity-based approaches forms in higher education students majoring in A2 Preschool Education the ability to critically evaluate their own pedagogical practice, adjust their working methods, and ensure an individual and differentiated approach to each pupil. This, in general, contributes to improving the quality of preschool education and developing the creative potential of preschoolers.

Keywords: future educators of preschool educational institutions, professional training, professional competence, competence-based approach, activity-based approach, preschool children, creativity, creative abilities, creative potential, artistic and productive activities, theatrical and gaming activities.

Постановка проблеми. У сучасних умовах оновлення змісту дошкільної освіти особливої ваги набуває проблема розвитку творчості дітей дошкільного віку. Саме в дитинстві формується основа креативного мислення, здатність до

самовираження, ініціативності та пошуку нових рішень. Тому від професійної компетентності вихователя залежить, чи зможе дитина отримати сприятливе середовище для виявлення та розкриття своїх творчих можливостей. Відповідно, підготовка майбутніх вихователів до реалізації цієї важливої місії стає одним із ключових завдань педагогічної науки та освітньої практики.

Актуальність порушеної проблеми зумовлена також потребою переходу від традиційно репродуктивних підходів у дошкільній освіті до компетентнісної моделі, що передбачає активну, діяльнісну участь дитини у процесі пізнання та творчості. Це неможливо без вихователя, який володіє сучасними педагогічними технологіями, здатний організовувати творче освітнє середовище, застосовувати інноваційні методи й водночас підтримувати індивідуальний розвиток кожної дитини. Отже, професійна підготовка майбутніх педагогів має забезпечувати не лише теоретичну обізнаність, а й сформованість відповідних практичних умінь і творчих компетентностей. Крім того, компетентнісний і діяльнісний підходи, які закладені у вітчизняних освітніх стандартах, вимагають оновлення змісту та методик професійної підготовки майбутніх вихователів. Зростає потреба у креативних фахівцях, здатних діяти як творці освітнього процесу, наставники й організатори дитячої творчої діяльності. Саме тому наукове обґрунтування шляхів підготовки майбутніх вихователів до розвитку творчості дошкільників є важливим і своєчасним завданням, що сприяє підвищенню якості дошкільної освіти та формуванню покоління дітей, відкритих до творчого пізнання світу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Компетентнісний підхід у вітчизняній освіті обґрунтовано І.Бехом, І.Зязюном, А.Кузьмінським, О.Овчарук, О.Пометун та іншими науковцями, які визначили його як ключовий орієнтир модернізації змісту освіти, оновлення методів навчання та підвищення професійної підготовки педагогічних кадрів.

Різні аспекти професійної підготовки майбутніх фахівців дошкільної освіти, зокрема її результат – професійна компетентність, ґрунтовно досліджені Т.Атрощенко, А.Богуш, Н.Гавриш, О.Дудаш, Л.Загородньою, К.Крутій, О.Попович, А.Чаговець та ін. Діяльнісний підхід у підготовці майбутніх вихователів досліджено Г.Борин, С.Діхтяренко, Н.Мирончук, О.Трифоновою та ін. З позицій науковців він сприяє формуванню практичної готовності здобувачів вищої освіти до професійної діяльності, розвитку вмінь і навичок, необхідних для ефективної роботи з дітьми дошкільного віку.

Питання підготовки творчих майбутніх вихователів знайшли своє відображення у працях С.Гаврилюк, Н.Котелянець, О.Листопада, Т.Лісовської, О.Марчук, Л.Мельничук, М.Шкабаріної та ін. Автори суголосні в думці, що розвиток креативності та творчого потенціалу є ключовим аспектом професійної підготовки педагогів дошкільної освіти.

Мета статті – обґрунтувати професійну підготовку майбутніх вихователів до розвитку творчості дітей дошкільного віку з позицій компетентнісного та діяльнісного підходів.

Виклад основного матеріалу. Серед найбільш ефективних шляхів задоволення суспільних потреб у всебічно підготовлених майбутніх вихователях та ключових чинників модернізації вищої освіти в цілому виділяють компетентнісний підхід у процесі їхньої професійної підготовки. Мета цього підходу – забезпечення сформованості професійної компетентності майбутніх фахівців дошкільної освіти, що інтегрує їхні знання, уміння, навички, цінності та досвід у процесі здійснення професійної діяльності.

У межах нашого дослідження важливо звернутися до трактування компетентності та професійної (фахової) компетентності у вітчизняному науковому дискурсі та на цій основі, зважаючи на специфіку професії, окреслити зміст професійної компетентності вихователя.

Закон України «Про вищу освіту» визначає компетентність як «здатність особи успішно соціалізуватися, навчатися, провадити професійну діяльність, яка виникає на основі динамічної комбінації знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей» [6]. На переконання Н. Сергієнко, поняття «компетентність» відображає зміст традиційної тріади «знання – уміння – навички» та виступає об'єднувальним елементом між її складовими. У широкому розумінні компетентність трактується як глибоке знання певного предмета або опанування відповідних умінь. Звідси дослідниця пропонує своєрідну «формулу компетентності»: компетентність = мобільність знань + гнучкість методів + критичність мислення [10].

Вихователь, який працює з дошкільниками, є фахівцем, що за змістом своєї професійної діяльності має володіти комплексом якостей, обумовлених її специфікою. Процес взаємодії педагога з дитиною та її батьками є взаємним і творчим, тому не завжди підпорядковується чіткому алгоритму. Він потребує постійного пошуку ефективних шляхів співпраці між усіма учасниками освітнього процесу в закладі дошкільної освіти. Відтак зміст професійної компетентності вихователя визначається Т. Атрощенко та О. Бобирєвою особливостями його діяльності й охоплює такі складники: знання у сфері дошкільної освіти; технологічні та методичні вміння; знання особливостей спілкування з дітьми дошкільного віку й відповідні комунікативні навички; а також знання у галузі педагогічної рефлексії та сформовані рефлексивні вміння [2, с.113]. Фахову компетентність вихователів дослідниця розуміють як здатність ефективно виконувати професійну діяльність, спираючись на поєднання теоретичних знань і практичного досвіду, а також уміння застосовувати інноваційні підходи для розв'язання завдань навчання, виховання й розвитку дітей дошкільного віку [2, с.114].

Відтак, професійна підготовка майбутнього вихователя – це процес набуття та розвитку знань, умінь, навичок і ціннісних установок, спрямований на формування професійної компетентності, що забезпечує ефективну педагогічну діяльність у закладі дошкільної освіти.

На думку С. Слюсарчук-Літвін, «професійна підготовка майбутніх вихователів» – це процес, що охоплює комплекс організаційних та педагогічних заходів, спрямованих на формування у здобувача орієнтації на педагогічну діяльність, системи необхідних знань, умінь, навичок і професійної майстерності. Сукупність цих компонентів забезпечує здатність ефективно здійснювати освітню роботу з дітьми дошкільного віку [11, с.163]. При цьому, як наголошує В. Андрущенко, вагомим є становлення майбутнього педагога-професіонала, що відбувається через педагогічну творчість і майстерність учителя, вихователя. Науковець слушно підкреслює: справжню педагогічну творчість здатен втілити лише Вчитель у найвищому розумінні цього слова – водночас науковець і педагог, вихователь і наставник, носій сучасних знань, високої культури, загальнолюдських цінностей та національних культурних традицій. Підготовка саме такого педагога є важливою потребою нашої епохи духовного відродження та повернення до пріоритетів, що формують державу, культуру й людину [1, с.6].

Головним завданням сучасної вітчизняної освіти, як зазначає І. Труш, є забезпечення такої професійної підготовки, яка формуватиме висококваліфікованого, компетентного, творчого й креативного фахівця, здатного успішно конкурувати на ринку праці. Такий спеціаліст упевнено користуватиметься знаннями, уміннями та навичками, здобутими під час навчання, вибудовуватиме власний шлях безперервного професійного розвитку, прагнучим до професійної та соціальної мобільності, орієнтуватиме свою діяльність на надання якісних освітніх послуг і водночас активно опановуватиме нові напрями роботи [12, с.178]. Авторка переконана, що особливість професійного становлення майбутнього вихователя в процесі його підготовки в сучасному ЗВО повинна передбачати не тільки оволодіння певною сукупністю знань, умінь, навичок, але й охоплювати його особистісне самовдосконалення, активну професійну позицію, виховання позитивних особистісних якостей, формування критичного мислення, розвиток творчих здібностей, що в подальшому сприятиме ефективній організації та забезпеченні освітнього процесу в ЗДО [12, с.181].

Розвиток творчої особистості в цілому та майбутнього вихователя закладу дошкільної освіти зокрема є надзвичайно актуальним питанням сучасності, адже саме від цього значною мірою залежить формування творчого потенціалу дітей дошкільного віку. У зв'язку з цим професійна підготовка майбутніх вихователів спрямована на оволодіння педагогічними знаннями та

практичними навичками, необхідними для забезпечення високого рівня професійної діяльності, підвищення педагогічної майстерності та розвитку ключових професійно-педагогічних якостей, серед яких особливе місце посідає творчий потенціал [7, с.188].

У закладі дошкільної освіти саме вихователь відіграє ключову роль у розвитку творчих здібностей дітей. Він відкриває дитині шлях до світу творчості та його пізнання, спрямовує свою професійну діяльність на формування в неї знань, умінь і навичок, необхідних для створення власного творчого продукту. Водночас ефективність цього процесу й позитивні емоції дітей можливі лише тоді, коли сам вихователь проявляє творчість у своїй роботі [12, с.183]. Вважаємо, що вихователь закладу дошкільної освіти – це професійна роль, яка полягає у прийнятті на себе повної міри відповідальності за умови, характер і перспективи розвитку особистості дитини та її творчого начала. Тільки вихователь, особистість якого є творчою та володіє творчим потенціалом, спроможний забезпечити виконання цього нелегкого завдання [7, с.189].

Творчий потенціал майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти розуміємо як внутрішнє джерело активності та здатність до саморозвитку в умовах творчої професійної діяльності. Розвиток творчих здібностей дітей дошкільного віку можливий насамперед через взаємодію з творчо розвиненим вихователем, що визначає необхідність забезпечення його особистісного та професійного зростання як активного суб'єкта професійної діяльності [7, с.190]. Формування творчого потенціалу майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти відбувається через засвоєння способів професійної діяльності та механізмів її опанування для ефективного виконання професійних завдань. Погоджуємося з Т. Лісовською, ця діяльність є специфічним видом професійної діяльності, що вимагає глибоких педагогічних знань, високих організаторських здібностей та умінь творчо реалізовувати виховний процес з урахуванням психологічних особливостей дитячого колективу, а також соціальних і сімейних умов, у яких зростає підрастаюче покоління [8, с.103].

Г. Борин підкреслює, що творча особистість майбутнього педагога є ключовим фактором розвитку творчих здібностей дітей. Значну роль у цьому процесі відіграє відповідна підготовка до співпраці з батьками з питань художньо-естетичного виховання дошкільників [5]. Авторка наголошує, що здобувачам вищої освіти слід усвідомлювати, що розвиток творчості дитини є складним і багатогранним процесом, а художньо-конструктивна діяльність дошкільника має значний позитивний вплив на формування та розвиток особистості, встановлення дружніх стосунків у дитячому колективі, формування відчуття відповідальності та взаємодопомоги. Вона сприяє розвитку психічних процесів – уяви, фантазії, уваги, мислення, пам'яті, виховує

працьовитість, формує естетичний смак і відчуття прекрасного, а також допомагає дитині самостверджуватися через власну творчу діяльність [4, с. 55].

Саме тому акцентуємо увагу на підготовці майбутніх вихователів до організації художньо-продуктивної діяльності дітей дошкільного віку, яка має важливе значення для всебічного розвитку їхньої особистості. Освоєння методик малювання, ліплення, аплікації та конструювання дозволяє формувати у дітей не лише творчі здібності, а й просторове, образне та логічне мислення, дрібну моторику, уяву та естетичний смак. Водночас така підготовка дає майбутнім педагогам закладу дошкільної освіти змогу навчитися планувати та організовувати заняття з урахуванням індивідуальних потреб дітей, мотивувати їх до самостійної творчої діяльності та створювати умови для експериментування, самовираження і самоствердження у процесі художньої діяльності.

Особливе значення у професійній підготовці має також формування у здобувачів вищої освіти компетентностей щодо організації театралізованої діяльності дошкільників. Використання театральних форм, рольових ігор та драматизації сприяє розвитку у дітей емоційної чутливості, уяви, комунікативних навичок, а також здатності співпрацювати та взаємодіяти у колективі. Для майбутніх фахівців така підготовка означає здатність створювати педагогічні ситуації, що стимулюють творчість та фантазію дітей, навчати їх виражати емоції через рольові ігри і водночас формувати у себе професійні навички планування, організації та оцінювання ефективності театралізованої діяльності в умовах закладу дошкільної освіти.

Відтак, підготовка майбутніх вихователів до розвитку дитячої творчості, згідно з напрацюваннями І. Труш, – це «цілеспрямований, спеціально організований освітній процес, спрямований на формування у студентів системи знань, умінь, навичок що передбачають досконале володіння теорією та технологіями розвитку дитячої творчості, шляхами та умовами ефективної організації дитячої творчості в умовах ЗДО; їх спроможність реалізувати отримані знання в майбутній професійній діяльності» [12, с. 184].

Звернемося також до характеристики діяльнісного підходу, який серед методологічних підходів до вивчення проблеми професійної підготовки майбутніх фахівців орієнтований саме на практику. У рамках цього підходу в процесі фахової підготовки передбачається засвоєння та практичне застосування системи способів і прийомів професійної діяльності, формування педагогічних умінь і навичок, а також опанування педагогічно-професійних методів роботи, що забезпечує ефективне становлення майбутнього фахівця [9, с.86]. Діяльнісний підхід спрямований на розвиток творчого потенціалу особистості та дозволяє враховувати індивідуальні особливості кожного студента шляхом залучення його до діяльності, що сприяє самореалізації та особистісному розвитку [3]. Саме тому Г. Борин радить підготовку майбутніх

педагогів «будувати на засадах навчання студента в діяльності і через діяльність» [4, с.53].

Висновки. Отже, професійна підготовка майбутніх вихователів до розвитку творчості дітей дошкільного віку – це цілеспрямований процес формування у студентів системи професійних знань, умінь, навичок та компетентностей, що забезпечують здатність організовувати освітню діяльність, стимулювати творче самовираження дітей і враховувати їхні індивідуальні особливості, сприяючи всебічному розвитку особистості дошкільника. Потенціал компетентного підходу у професійній підготовці майбутніх вихователів до розвитку творчості дошкільників полягає у формуванні у здобувачів вищої освіти системи інтегрованих знань, умінь і навичок, які дозволяють ефективно організовувати освітній процес, спрямований на розвиток творчих здібностей дітей, усвідомлено застосовувати інноваційні методики, дидактичні прийоми та технології, а також рефлексивно оцінювати результати своєї педагогічної діяльності для забезпечення індивідуального підходу до кожного вихованця.

Відповідно, діяльнісний підхід характеризується акцентом на практичну діяльність, що дозволяє студентам засвоювати професійні методи роботи, розвивати педагогічні уміння та навички, враховувати індивідуальні особливості кожної дитини та ефективно сприяти формуванню і розвитку її творчих здібностей. Такий підхід передбачає не лише освоєння технік і прийомів педагогічної діяльності, а й розвиток у студентів здатності до рефлексії, аналізу та творчого пошуку оптимальних шляхів взаємодії з дітьми. Він сприяє формуванню професійної самосвідомості майбутнього вихователя, уміння мотивувати дітей, створювати сприятливе середовище для експериментування і самовираження, що є ключовим чинником розвитку творчого потенціалу дошкільників.

Окрім того, ефективна професійна підготовка майбутніх вихователів передбачає розвиток у них здатності інтегрувати теоретичні знання з практичними навичками та творчими підходами до організації освітнього процесу у закладі дошкільної освіти. Це включає уміння планувати заняття з урахуванням індивідуальних потреб дітей, застосовувати різноманітні методи стимулювання творчості та створювати умови для безпечного та емоційно сприятливого середовища, у якому кожна дитина може проявляти ініціативу та самостійність. Зазначимо, що врахування положень компетентного та діяльнісного підходів формує у здобувачів вищої освіти спеціальності А2 Дошкільна освіта вміння критично оцінювати власну практику, коригувати методи роботи та забезпечувати індивідуальний і диференційований підхід до кожного вихованця, що в цілому сприяє підвищенню якості дошкільної освіти та розвитку творчого потенціалу дітей.

Література:

1. Андрущенко В.П. Педагогічна творчість як ознака і потреба епохи духовного оновлення. Педагогічна творчість, майстерність, професіоналізм: Проблеми теорії і практики підготовки вчителя – вихователя – викладача: матеріали Всеукр. наук.- практ. конф. (29 березня – 1 квітня 2005 р.) / редкол. : В.П. Андрущенко, І.А. Зязюн, Н.В. Гузій. К.: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2005. С. 5-8.
2. Атрощенко Т., Бобирева О. Зміст та особливості фахової компетентності вихователів закладів дошкільної освіти. Освітні обрії : науковий часопис. Івано-Франківськ, 2020. № 1(50). С.111-115.
3. Балл Г.О. Сучасний гуманізм і освіта. Соціально-філософські та психолого-педагогічні аспекти. Рівне : Ліста-М, 2003. 128 с.
4. Борин Г. Діяльнісний підхід у професійній підготовці майбутніх педагогів до творчої художньо-конструктивної діяльності з дітьми дошкільного віку. Освітній простір України, 2019. Том 71. С.52-58.
5. Борин Г.В. Художньо-естетичний розвиток дітей: напрями удосконалення підготовки майбутніх педагогів до взаємодії з сім'ями вихованців. Освітній простір України. 2018. № 12. С. 56-61.
6. Закон України «Про вищу освіту». Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 37-38, ст.2004. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
7. Зданевич Л.В., Курило О.Й., Попович О.М. Розвиток творчого потенціалу майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти у процесі професійної підготовки. Інноваційна педагогіка, 2019. Вип.18. Том 1. С.187-190.
8. Лісовська Т. Проблема професійної підготовки майбутніх фахівців з дошкільної освіти у вищих навчальних закладах. Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В.О. Сухомлинського. Серія : Педагогічні науки. Вип. 2. 2016. С. 101-108.
9. Мирончук Н.М. Діяльнісний підхід у професійній підготовці майбутніх педагогів до реалізації функцій учителя-вихователя. Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка, 2014. № 76. С. 85–88.
10. Сергієнко Н.Ф. Професійна компетентність сучасного вчителя. URL: http://umo.edu.ua/images/content/nashi_vydanya/metod_upr_osvit/v_5/24.pdf
11. Слюсарчук-Літвін С.С. Готовність майбутніх вихователів до педагогічної діяльності як результат професійної підготовки. Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. 2019. Випуск. 72. Том 2. 2019. С. 162-166.
12. Труш І. Підготовка майбутніх вихователів ЗДО до розвитку дитячої творчості: теоретичний аспект. Věda a perspektivy, 2022. № 1(8). С.176-188.

References:

1. Andrushchenko, V.P. (2005). Pedagogical creativity as a sign and need of the era of spiritual renewal. Pedagogical creativity, mastery, professionalism : Problems of theory and practice of teacher - educator. Kyiv: Publishing house of the National University named after M. P. Dragomanov, pp. 5-8 [in Ukrainian].
2. Atroshchenko, T., Bobyрева, O. (2020). Content and features of professional competence of educators of preschool education [The content and features of professional competence of educators of preschool education].

educators of preschool educational institutions]. Osvitni obrii – Educational horizons. Ivano-Frankivsk, 1(50), pp.111-115 [in Ukrainian].

3. Ball, G.O. (2003). Suchasnyi humanizm i osvita [Modern humanism and education]. Sotsialno-filosofski ta psykholoho-pedahohichni aspekty – Socio-philosophical and psychological-pedagogical aspects. Rivne: Lista-M, 128 p. [in Ukrainian].

4. Boryn, G. (2019). Diialnisnyi pidkhid u profesiinii pidhotovtsi maibutnikh pedahohiv do tvorchoi khudozhno-konstruktyvnoi diialnosti z ditmy doshkilnoho viku [Activity approach in professional training of future teachers for creative artistic and constructive activities with preschool children]. Osvitnii prostir Ukrainy – Educational Space of Ukraine, 71, pp.52-58 [in Ukrainian].

5. Boryn, G.V. (2018). Khudozhno-estetychnyi rozvytok ditei: napriamy udoskonalennia pidhotovky maibutnikh pedahohiv do vzaiemodii z simiamy vykhovantsiv [Artistic and aesthetic development of children: directions for improving the training of future teachers for interaction with families of pupils]. Osvitnii prostir Ukrainy – Educational Space of Ukraine, 12, pp. 56-61 [in Ukrainian].

6. Zakon Ukrainy «Pro vyshchu osvitu» [Law of Ukraine “On Higher Education”]. Vidomosti Verkhovnoi Rady (VVR) – Bulletin of the Verkhovna Rada (VVR), 37-38. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> [in Ukrainian].

7. Zdanevych, L.V., Kurylo, O.Y., Popovych, O.M. (2019). Rozvytok tvorchoho potentsialu maibutnikh vykhovateliv zakladiv doshkilnoi osvity u protsesi profesiinnoi pidhotovky [Development of the creative potential of future educators of preschool educational institutions in the process of professional training]. Innovatsiina pedahohika – Innovative Pedagogy, 18(1), pp.187-190 [in Ukrainian].

8. Lisovska, T. (2016). Problema profesiinnoi pidhotovky maibutnikh fakhivtsiv z doshkilnoi osvity u vyshchykh navchalnykh zakladakh [The problem of professional training of future specialists in preschool education in higher educational institutions]. Naukovyi visnyk Mykolaivskoho natsionalnoho universytetu imeni V.O. Sukhomlynskoho – Scientific Bulletin of the Mykolaiv National University named after V.O. Sukhomlynsky, 2, pp. 101-108 [in Ukrainian].

9. Myronchuk, N.M. (2014). Diialnisnyi pidkhid u profesiinii pidhotovtsi maibutnikh pedahohiv do realizatsii funktsii uchytelia-vykhovatelja [Activity-based approach in professional training of future teachers to implement the functions of a teacher-educator]. Visnyk Zhytomyrskoho derzhavnoho universytetu imeni Ivana Franka – Bulletin of the Ivan Franko Zhytomyr State University, 76, pp. 85–88 [in Ukrainian].

10. Sergienko, N.F. Profesiina kompetentnist suchasnoho vchytelia [Professional competence of a modern teacher]. Retrieved from: http://umo.edu.ua/images/content/nashi_vydanya/metod_upr_osvit/v_5/24.pdf [in Ukrainian].

11. Slyusarchuk-Litvin, S.S. (2019). Hotovnist maibutnikh vykhovateliv do pedahohichnoi diialnosti yak rezultat profesiinnoi pidhotovky [Readiness of future educators for pedagogical activity as a result of professional training]. Naukovyi chasopys NPU imeni M.P.Drahomanova – Scientific journal of the NPU named after M. P. Dragomanov, 2, pp. 162-166 [in Ukrainian].

12. Trush, I. (2022). Pidhotovka maibutnikh vykhovateliv ZDO do rozvytku dytiachoi tvorchosti [Preparation of future preschool educators for the development of children's creativity]. Věda a perspektivy, 1(8), pp.176-188 [in Ukrainian].

Журнал

«Наука і техніка сьогодні»

№ 13(54) 2025

Формат 60x90/8. Папір офсетний.
Гарнітура Times New Roman.
Ум. друк. арк. 8,2. Наклад 100 прим.
Зам. 1

Видавець:

Громадська наукова організація «Всеукраїнська асамблея докторів наук з державного управління»
Свідоцтво серія ДК №4957 від 18.08.2015 р., Андріївський узвіз, буд.11, оф 68, м. Київ, 04070.

Підготовлено рекламним агентством
«GoToPrint» Адреса, Україна, Київська обл., м. Київ, вул. Льва Толстого, 63
тел.+38073 996 46 57, +38050 771 27 31, e-mail: gotoprint@gmail.com